6de JAARGANG. CURAÇAO DEN 5n OCTOBER 1889 N° 301

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

Fr. Henricus Alphonsus Maria Joosten

ORDINIS PRÆDICATORUM

Door de genade Gods en de gunst van den Apostolischen Stoel,

TITULAIR BISSCHOP VAN MARCIANA EN

APOSTOLISCH VICARIS VAN CURAÇAO.

AAN DE GEESTELIJKEN EN GELOOVIGEN VAN ZIJN VICARIAAT,

ZALIGHEID IN DEN HEER!

Beminde geloovigen.

Bewogen door de langdurige moeielijkheden der Kerk en den dagelijkschen ramspoed der tijden, heeft Zijne Heiligheid Paus Leo XIII van af het begin van Zijn Pontificaat niet opgehouden alle Christenen overal aan te sporen, om de Moedermaagd Maria te vereeren, en aan te roepen door het Rozenkransgebed. (Decr. 5 Aug. 1888.) Bij herhaling heeft Hij een verdubbeling van gebed voorgeschreven in de maand October, door hem toegewijd aan O. L. Vrouw van den Rozenkrans; en tevens gelast en bevolen, *zoolang de droevige toestand van Kerk en Staat voortduurt en het Hem niet gegeven is Gode dank te zeggen voor het herstel zijner volle vrijheid, telken jare de* ROZENKRANSMAAND, *met gelijke plechtigheid en vurige godsvrucht te vieren* (Decr. 20 Aug. 1885) gelijk reeds in vorige Encyclieken was bepaald. En nu, *in een tijd waarin het kwaad zoo machtig zich toont, dat menschelijke middelen niet in staat zijn het te keeren,* [Encycl.] vermaant Hij *dringend* wederom, bij het naderen der Octobermaand, om weder dit jaar die geheele maand met alle mogelijke vroomheid, liefde en deelneming te vieren, en voegt den wensch daarbij met de vereering der Moedermaagd te vereenigen de vereering van haren Zuiveren Bruidegom, den H. Jozef *een vereering zóó gewenscht en zóó welgevallig aan de Maagd.* (Encycl.)

En inderdaad, B. G. met den dag worden de zorgen en de bekommernissen van Onzen Heiligen Vader drukkender, droeviger de toestand van Kerk en Maatschappij, en heviger de helstorm, waarmede dwaling en hartstocht de Kerk aanvallen. De machten der hel schijnen geheel tegen Haar losgelaten: *de volken zinnen op dwaasheid en hunne leiders spannen samen tegen den Heer en Zijn Gezalfde.* Ps. II. I. En die strijd, dien men de Kerk aandoet, heeft in de laatste jaren reeds zulke breede afmetingen genomen, dat het woord van den Goddelijken Meester hier zijn toepassing vindt: *dit is der vijanden uur en de macht der duisternissen.* Luc. XXII, 55.

Te midden van zoovele gevaren heft de Stedehouder van Christus het oog kalm ten Hemel, *gesterkt*, gelijk hij zegt, *door het onbeperkt vertrouwen dat Christus het zijn Stedehouder nimmer zal doen ontbreken aan zijn goddelijken bijstand. Al ons vertrouwen, al onze hoop,* gaat hij voort, *stellen wij op God,— want zijn zaak is het die wij verdedigen — en wij steunen inzonderheid op de veelvermogende voorspraak der Allerheiligste Maagd, de hulp der Christenen, en van den H. Jozef, den machtigen Beschermer der Kerk* [alloc. 30 Juni 1889 Encycl.] Dat kinderlijk vertrouwen op de Hulpe Gods, door de voorbede dier hooge en machtige Beschermers, reeds zoo levendig in U en zoo dikwijls getoond, wil hij in U bevestigen en vermeerderen. U tevens met alle kracht aansporend om door ootmoedig, volhardend en vereend gebed die eindelijke hulp door hunne voorbede te erlangen.

Ziet hier de treffende woorden van de Encycliek, door den H. Vader aan de Bisschoppen gericht.

ENCYCLIEK

VAN ONZEN ALLERHEILIGSTEN VADER

LEO XIII,

door de Goddelijke Voorzienigheid Paus.

Over de aanroeping der H. Moeder Gods en van den H. Joseph in onze kommervolle dagen.

Aan onze Eerwaardige Broeders, de Patriarchen, Primaten, Aartsbisschoppen, Bisschoppen der katholieke wereld, die in gunst en gemeenschap zijn met den Apostolischen Stoel.

LEO XIII, PAUS.

Eerwaardige Broeders, heil en Apostolischen zegen!

Hoewel Wij reeds meermalen openbare gebeden in de gansche Christenheid hebben voorgeschreven, om de katholieke Kerk met meer kracht in de goddelijke bescherming aan te bevelen, mag het evenwel geen bevreemding wekken, dat Wij in onzen tijd op nieuw en met aandrang op die verplichting wijzen. Immers, het is de gewoonte der kerk, in hare bekommernissen, vooral wanneer de macht der duisternis het mogelijke aanwendt om het Christendom te vernietigen, met kracht en volharding tot haren Goddelijken Stichter en Beschermer haar toevlucht te nemen, en zij bidt daarbij tegelijk tot de Heiligen des Hemels, inzonderheid tot de Heilige Maagd en Moeder Gods Maria, van wier voorspraak zij den meest afdoenden bijstand verwacht. De vruchten van dit vroom gebed en van dit vertrouwen op Gods goedheid toonen zich steeds vroeger of later. Gij, Eerwaarde Broeders, kent den geest van de wereld in onze dagen: die geest toont zich der Kerk zoo vijandig als wel zelden te voren het geval was. Immers, wij zien hoe bij zoovelen het geloof, de grondslag der christelijke deugden, verloren gaat, en de liefde verkoelt, hoe de jeugd in ongeloof en zedeloosheid opgroeit, hoe de Kerk van Jezus Christus van alle kanten met list en geweld wordt bestookt, en het Pausdom ten hevigste bestreden, hoe eindelijk de grondslagen van onzen Heiligen Godsdienst met steeds toenemenden overmoed worden aangetast. Hoe ver men in de laatste dagen daarmee is gegaan, en wat men nog verder voor plannen beraamt, is te bekend dan dat Wij het u nog uitvoeriger behoeven uiteen te zetten.

Bij deze moeilijke en bedroevende ervaringen, in een tijd waarin het kwaad zoo machtig zich toont, dat menschelijke middelen niet in staat zijn het te keeren, kunnen Wij alleen van God hulp en redding verwachten. Derhalve hebben Wij besloten, de godsvrucht van het Christenvolk tot een ijverig en aanhoudend inroepen der goddelijke bescherming aan te sporen.

Bij de nadering der maand October, die Wij reeds vroeger aan de Moeder Gods van den Rozenkrans hebben toegewijd, *vermanen Wij vurigljk*, dat dit jaar (weder) die gansche maand met de meeste godsvrucht, liefde en deelneming gevierd worde. Wij weten, dat wij steeds bij de moederlijke goedheid der Allerzaligste Maagd een toevlucht zullen vinden, en houden Ons verzekerd dat Wij niet tevergeefs op Haar Ons vertrouwen stellen. Heeft Zij reeds zoo menigmaal in groote nooden de H. Kerk bijgestaan, waarom zou Haar machtige hulp zich niet bij vernieuwing aan Ons toonen, wanneer Wij Haar eenparig met ootmoed en volharding aanroepen? Ja, Wij gelooven vastelijk dat die hulp zich des te wonderbaarder openbaren zal, naarmate Zij liever heeft des te langer te worden aangeroepen.

Wij koesteren evenwel nog een ander verlangen, waaraan gij, Eerw. Broeders, met uw gewonen ijver zult trachten te voldoen. Opdat namelijk God te gereeder onze gebeden verhoore en op de smeekingen van meerdere voorsprekers Zijner Kerk een voorspoediger en overvloediger hulp verleene, achten Wij het zeer prijselijk, dat het katholieke volk gewoon worde, nevens de Allerzaligste Maagd en Moeder Gods Maria, ook haren zuiveren Bruidegom, den H. Joseph, op geheel bijzondere wijze en met groot vertrouwen aan te roepen; want Wij mogen Ons niet zonder grond verzekerd houden, dat dit de Allerzaligste Maagd alleszins welgevallig en aangenaam wezen zal. Wat de vereering van den H. Joseph aangaat, over wien Wij thans voor het eerst in het openbaar het woord tot u richten, weten Wij, dat deze den vromen zin van het volk niet alleen dierbaar is, maar ook dat zij onder dit volk steeds meer en meer toeneemt. Reeds in vroegere tijden toch hebben de roomsche Pausen pogingen aangewend om haar te doen toenemen en te verbreiden. Inzonderheid in onze dagen is zij alom toegenomen, nadat onze voorganger Pius IX z. g. den heiligen patriarch Joseph, op het verzoek van veel bisschoppen, tot Beschermer verklaard heeft der gansche Kerk. Desniettemin willen Wij, die er grooten prijs op stellen, dat die devotie diep geworteld zij in de gebruiken en de gewoonten der geloovigen door Ons woord vooral en Ons gezag het katholieke volk ertoe aansporen.

De H. Joseph is op geheel bijzondere wijze de Beschermer der Kerk, en deze stelt zich van Zijn schutse en hulp zoo groote verwachtingen, omdat hij de bruidegom was van Maria en de voedstervader van Jezus Christus. Hierin ligt de grond van Zijn waardigheid, van de Hem geschonken genade, van Zijn heiligheid en glorie. Ongetwijfeld staat de waardigheid van Moeder Gods zoo hoog, dat in de geschapen orde niets met haar op één lijn gesteld kan worden. Wijl evenwel de H. Joseph door den band des huwelijks met Haar was vereenigd, kwam hij ongetwijfeld het meest nabij aan die verhevene waardigheid, door welke de Moeder Gods al het geschapene verre te boven ging. Want het huwelijk is de meest innige gemeenschap en vereeniging, en het vordert uit zijn aard zelven de wederkeerige gemeenschap van al wat beiden echtgenooten toebehoort. Wanneer alzoo God den H. Joseph tot bruidegom van Maria voorbeschikte, dan bestemde Hij hem zekerlijk niet enkel om de getuige te zijn van haar maagdelijkheid, de beschermer van haar deugd, maar ook door het echtverbond tot het deelnemen aan haar verhevene waardigheid. Nog door een ander verheven ambt munt hij boven alle menschen uit; want door goddelijk raadsbesluit was hij de beschermer van Gods Zoon en werd door de menschen voor Diens vader gehouden. Het natuurlijk gevolg hiervan was, dat het Eeuwig Woord zich ootmoedig aan den H. Joseph onderwierp, hem gehoorzaamde en hem den eerbied betoonde, die kinderen aan hun ouders verschuldigd zijn. Met deze dubbele waardigheid evenwel hingen op het nauwst de plichten samen, die door de natuur den den vader des huisgezins worden opgelegd, zoodat de H. Joseph de rechtmatige en natuurlijke bewaker, beschermer en verdediger was van het heilig huisgezin aan welks hoofd hij stond. De plichten vervulde hij daadwerkelijk zoo lang hij hier op aarde leefde. Met groote liefde en onvermoeide volharding waakte hij over zijn Bruid en haar Goddelijken Zoon; met den arbeid zijner handen verschafte hij beiden al wat hun tot levensonderhoud noodig was; toen het Goddelijk kind door den nijd van koning Herodes in levens-

gevaar verkeerde, bracht hij het in veiligheid; in de moeielijkheden der reis en in den tijd der ballingschap was hij de trouwe leidsman, helper en trooster der Allerzaligste Maagd en van het Goddelijk Kind. In de H. Familie nu, die door Joseph met vaderlijk gezag werd bestuurd, zien Wij de eerstelingen der ontluikende Kerk. De Heilige Maagd is de moeder van alle geloovigen, gelijk zij de moeder was van Jesus Christus. Want zij heeft hen onder de vreeselijkste smarten des Zaligmakers op den Calvarieberg voortgebracht. Insgelijks is Jesus Christus ook de eerstgeborene aller geloovigen; want deze zijn, door de verlossing en door de aanneming tot kinderen Gods, Zijne broeders. Daaruit is het ook duidelijk, waarom de H. Patriarch alle geloovigen, die tot de Kerk behooren, de leden van dat talrijke tot over de grenzen der aarde zich uitstrekkende huisgezin, op geheel bijzondere wijze als zijn beschermelingen en pleegkinderen beschouwt; als bruidegom van Maria en als vader van Jesus Christus oefent hij als ware het over hen een vaderlijk gezag uit. Alleszins billijk is het dan ook, ja, aan den H. Joseph komt het boven alle anderen toe, dat hij thans met zijn hemelsche macht de Kerk van Christus bescherme en verdedige, gelijk hij vroeger het huisgezin van Nazareth, waar het noodig was, naar eisch van plicht zijn bescherming verleende.

Hetgeen Wij hierboven zeiden, Eerw. Broeders, vindt zijne bevestiging in het feit, dat vele Kerkvaders, in overeenstemming met de Liturgie, leeren dat Joseph, de zoon van den aartsvader Jacob, een voorafbeelding was van den H. Joseph en de bediening en de waardigheid van den Beschermer der H. Familie reeds in hem was aangeduid. Afgezien daarvan, dat beiden denzelfden beteekenisvollen naam droegen, toonen beiden in meer dan een punt duidelijke overeenkomst. Vóór alles hierin, dat Joseph genade vond voor zijnen heer en door dezen vereerd werd met geheel ongewone welwillendheid, en dat toen hij door dezen gemaakt was tot beheerder van zijn gansche huis, die woning ter wille van Joseph in alles met geluk en zegen werd overladen. Een andere overeenkomst, vinden wij hierin, dat hij door den Koning met de hoogste macht bekleed, aan het hoofd gesteld werd van het gansche Land, en dat hij, toen ten gevolge der onvruchtbaarheid, duurte en hongersnood uitbraken; op zoo voortreffelijke wijze voor Egypte en de aangrenzende landen zorgde, dat de Koning hem verlosser der wereld noemde. Zoo zien wij dus inderdaad in den patriarch der oudheid een voorafbeelding van den H. Joseph. Evenals de eerste in het huis van zijn heer geluk en vrede bracht en op wonderbare wijze het geheele Land redde, zoo is aan den tweede de bescherming der Christenheid toevertrouwd. en mogen wij aannemen dat hij de Kerk, het huis des Heeren en het Rijk Gods op aarde verdedigt en beschermt.

Er bestaan nog bijzondere redenen, waarom ieder van welken landaard en stand, zich met vertrouwen moet stellen onder de bescherming van den H. Joseph. In den H. Joseph toch bezitten de hoofden der huisgezinnen het meest voortreffelijk toonbeeld van vaderlijke waakzaamheid en voorzorg; de echtgenoote een volmaakt toonbeeld van liefde, eendracht en echtelijke trouw; de jongelieden van beiderlei kunne een toonbeeld en tevens een beschermer van hun zuiverheid. Lieden van hooge geboorte kunnen, ook wanneer zij tot armoede zijn vervallen, van den H. Joseph leeren hoe zij hun edelen naam in eere zullen houden; de meervermogenden kunnen in zijn leven zien naar welke goederen men allermeest en met aanwending van alle krachtsinspanning behoort te streven. De armen en handwerkslieden, hebben bijzonder het recht, tot den H. Joseph hun toevlucht te nemen en uit zijn leven voordeete trekken; want ofschoon van koninklijken bloede met Maria de hoogste en heiligste aller vrouwen tot Bruid, leefde hij nochtans als een arm werkman en verwierf door den arbeid zijner handen wat tot onderhoud der Zijnen noodig was. Daaruit volgt, dat wanneer wij den grond der dingen beschouwen, de arme zich niet vernederd behoeft te gevoelen door zijn armoede. Niet enkel is zijn stand niet onteerend, maar elke arbeid kan, wanneer ware deugd den werkman siert, een adeldom wezen van verhevene soort. De H. Joseph was met het weinige, dat hem toebehoorde tevreden en verdroeg de bezwaren van zijn stand in de samenleving met moed en offervaardigheid, naar het voorbeeld van Zijn Goddelijk Pleegkind, dat de knechtsgestalte had aangenomen, ofschoon Hij de meester van alles was, en dat vrijwillig nood en ontbering verdroeg. Door dergelijke overwegingen mogen de arme werklieden zich bemoedigd en tevredengesteld gevoelen. Wel is het dezen geoorloofd, op rechtmatigen weg verbetering van hun lot te zoeken; maar de rede en de gerechtigheid beide eischen, dat men de door God gewilde maatschappelijke orde niet trachte omver te werpen. Door geweld, door opstand en beroering dit te willen bereiken, is een dwaas ondernemen: immers, de kwalen, die men uit den weg wil ruimen, worden juist daardoor meestentijds nog erger. De armen derhalve mogen aan de inblazingen van woelzieke opruiers wijselijk geen gehoor geven, maar, op het voorbeeld lettend van den H. Joseph, vertrouwen op diens steun, alsmede op de moederlijke liefde der Kerk, die in het belang van hun stand steeds grootere zorgen aanwendt.

Wij beloven Ons derhalve Eerw. Broeders zeer veel van uw en uwe bisschoppelijke bemoeiingen, en daar Wij vertrouwvol verwachten dat de goede en vrome geloovigen uit vrije beweging meer zullen doen en beter dan Wij hier verlangen, zoo verordenen Wij dat gedurende de geheele maand October dit jaar en ook de volgende jaren aan het bidden van den Rozenkrans, waaromtrent Wij reeds vroeger Onze voorschriften hebben gegeven, een gebed tot den H. Joseph worde toegevoegd, waarvan Wij u de formule tegelijk met dit schrijven toezenden. Aan allen die genoemd gebed godvruchtig bidden verleenen wij een aflaat van 7 jaren en 7 quadragenen voor elke maal. Zeer heilzaam en lofwaardig is het ook, gelijk reeds op eenige plaatsen geschied, de maand Maart door dagelijksche oefeningen den H. Joseph toe te wijden. Op die plaatsen waar zulks niet wel mogelijk is, is het ten minste wenschelijk, dat het feest van den Heilige in de voornaamste kerk van elke stad worde voorafgegaan door een driedaagsche oefening. Wij vermanen verder de geloovigen, ook op die plaatsen, waar de 19 Maart, de feestdag van den H. Joseph, geen verplichte vierdag is, toch dien dag zooveel mogelijk ter eere van den hemelschen Beschermer door bijzonder gebed op de wijze van verplichte dagen te vieren.

Intusschen verleenen Wij u, Eerw. Broeders, aan uw geestelijkheid en aan uw volk, als onderpand van de goddelijke genade en ten blijk van Onze welwillendheid, van ganscher harte den apostolischen zegen.

Gegeven te Rome bij St. Pieter, den 15 Augustus van het jaar 1889, het twaalfde van Ons pausschap.

LEO XIII, *Paus.*

Welaan dan, B. G. treden wij, als trouwe kinderen der H. Kerk in de inzichten van Onzen H. Vader, en gaan wij voort, met geloof en vurige godsvrucht de Moedermaagd te eeren, met haren zuiveren Bruidegom den H. Joseph. Bidt met geloof en vertrouwen; volhardt in dat gebed en wordt niet moede; want zegt de H. Vader *de hulp des Hemels en de weldaden Gods zijn niet zelden de belooning der volharding.* (30 Aug. 1884). Vergeet niet, dat waar menschelijke hulp te kort schiet, Gods hulp het meest nabij; is en doordringt U van het woord van den Propheet: *In te Domine speravi non confundar in aeternum.* Ps. XXX. 1. *In U, o Heer, hebben wij gehoopt, en in eeuwigheid zullen wij niet beschaamd worden.*

En zal dit Ons Herderlijk schrijven, op den 1sten. Zondag van October, op de gebruikelijke wijze in de kerk worden voorgelezen:

Gegeven te Curaçao, den feestdag van Maria, ter vrijkooping der Slaven, den 24 September 1889.

✝ Fr. H. A. M. JOOSTEN,
Bisschop tt. van Marciana en Apostolisch Vicaris van Curaçao.

NIEUWSBERICHTEN.

SABA.

Volgens een particuliere correspondentie, die wij van Saba ontvingen, moet er den 2en en 3en September j. l. een vrij hevige orkaan op dat eiland gewoed hebben. In den namiddag van den 2en September stak een verraderlijke storm op uit het Noord-Oosten, die onder hevige rukwinden meer en meer in kracht won en tegen 7 uur des avonds overging in een volslagen orkaan. Tot één uur huilde en bulderde de storm voort, waarna er een kalmte volgde die tot vijf uur in den morgen aanhield. Toen begon het met geweld uit het Zuid-Westen te stormen. In een paar uren wies de hevige wind weder aan tot een orkaan, die langzamerhand afnemend tot 7 uur in den avond van den 3en September bleef voorwoeden.

Ofschoon de orkaan geen persoonlijke ongelukken ten gevolge heeft gehad, heeft hij toch een niet geringe schade veroorzaakt. Een houten huis en een twintigtal hutten zijn omvergeworpen, terwijl er 70 woningen aanmerkelijk beschadigd zijn. De booten, die op het strand waren gesleept, werden door de hooggaande zee deels verzwolgen, deels beschadigd. Veel grondprovisie, aardappelen, boomen etc, is verongelukt; vrucht- en andere boomen zijn omgewaaid en ontworteld. De wegen vooral moeten in een allerellendigsten toestand verkeeren. "Uitgebold door den regen.— schrijft onze correspondent — overdekt met rotsblokken, versperd door boomen en takken, glibberig door de afgevallen bladeren is het een *tour de force* om naar boven of beneden te klauteren." Hier blijkt genoeg uit hoeveel *gevaar* zij loopen, die verplicht zijn dien *tour de force* meermalen te maken en evenzeer, hoe dringend noodzakelijk het is, om dat gevaar uit den weg te ruimen.

CURACAO.

Woensdag l. l. vond de inwijding plaats der nieuwe kapel, die bij het krankzinnigengesticht is aangebouwd. De plechtigheid werd verricht door Z. D. H. Mgr. H. A. M. Joosten, geassisteerd door de HoogEerw. Heeren Mgr. F. Kieckens en Mgr. B. Frederiks en de Zeer Eerw. Heeren C. Blommerde en J. Van Baars. Het kappeletje ietwat in romaanschen stijl opgetrokken is vriendelijk, luchtig en voldoet aan een behoefte, die reeds lang werd gevoeld.

Het Katholiek Bijzonder Onderwijs heeft een gevoelige slag getroffen. Een zijner ijverigste mannen werd deze week door den dood weggerukt. Het behaagde God in den avond van 2en dezer den heer **A. Maane**, hoofdonderwijzer aan de Katholieke Bijzondere school te Otrobanda, uit dit leven op te roepen. Hiermede leed genoemde school en een talrijke vriendenschaar tevens een verlies, dat niet licht zal vergoed worden.

De heer **A. Maane** werd den 26 Juli 1859 te Delft geboren, waar hij zijn opleiding voor het onderwijs genoot. Als hulp-en hoofdonderwijzer was hij in Nederland jarenlang werkzaam bij het Katholiek Bijzonder onderwijs, altijd met evenveel ijver en toewijding.

Nu ruim drie jaren geleden was hij een der eersten, die aan de roepstem van den Zeereerw. Heer A. L. M. Jansen gehoor gevende, zich aanbood om zijn krachten en gaven in dienst te stellen der R. C. Missie van Curaçao. Geen hoop op tijdelijk gewin, wat hem trouwens niet kon toegezegd worden, dreef hem aan tot dezen grooten en moedigen stap, waar alleen die zelfverloochenende liefde, die den Priester uit zijn vaderland roept en de kloosterzuster van haar bloedverwanten scheidt.

Wat hij in dien korten tijd voor het Katholiek Bijzonder Onderwijs alhier gedaan heeft, dat kunnen de ouders getuigen, die hun kinderen aan zijn leiding hebben toevertrouwd. Voor de armen was hij een weldoener; voor de katolieken in zijne omgeving een voorbeeld, een veroordeelaar van halfslachtigheid; voor zijn mede-onderwijzers een vriend en broeder; voor allen een edel, beminnelijk mensch. Hoevelen hij in die drie jaren door die waardige eigenschappen aan zich wist te verbinden, dat getuigde de belangstelling die hij tijdens zijn laatste, droevige ziekte ondervond, dat getuigde vooral de algemeene deelneming, waarmede zijn overlijden vernomen werd.

Hoe pijnlijk een slag deze dood ook moge wezen voor de bloedverwanten, vrienden en leerlingen van den Overledene, hun vast vertrouwen in het woord des Heeren: "de arbeider is zijn loon waard," moge hunne smart lenigen; overtuigd als zij kunnen zijn, dat het leven en sterven van dezen braven Christen de voorbereiding en overgang zijn geweest tot een beter leven.

R. I. P.

NEDERLAND.

De 9e verjaardag van H. K. H. prinses Wilhelmina, kroonprinses der Nederlanden is in tal van gemeenten een ware vreugdedag geweest. Overal heerschte een feestelijke stemming, drukte in de straten, waar vele menschen met de Oranjekleur op de borst zich bewogen. Daarbij scheen de "Oranjezon" zoo uitlokkend mogelijk. Van eenige gemeenten geven we hier een overzicht der feest viering.

Van haar vader ontving de prinses een span goudvossen, van Engelsch-Hongaarsch ras, geheel overeenkomende met die, welke H. M. de koningin op den 2 Aug. werden aangeboden.

Op het Loo togen reeds om negen uur honderden kinderen, getooid met oranjesjerpen en de nationale driekleur, in optocht, naar het Loo. Op het plein vóór het paleis werd aan het jarige koningskind door eenige der kinderen een bouquet aangeboden.

Vervolgens begaf de prinses zich naar haar chalet, hetwelk haar moeder keurig had doen versieren. Voor het chalet werd de prinses opgewacht door haar vijf pony's, gedeeltelijk gespannen voor een rijk versierd voertuigje en zelf geheel in feestdos gehuld. De paardjes hadden zijden netten om en in elke maas daarvan stak een gedroogde bloem. Zelfs Swell, de lievelingshond van het koningskind, vergat zijn meesteres niet en bracht in zijn bek een mandje bloemen.

Tijdens de aanbieding van de bloemenmand op het plein voor het paleis en de toespraak van den burgemeester, zijn de koningin en de prinses aan een dreigend gevaar ontsnapt. Terwijl de koningin en de prinses op het bordes voor de vestibule stonden, viel plotseling het groote zonnescherm naar omlaag. De zware houten trol, daaraan verbonden, ging strijkelings langs de koningin, zoodat deze en de prinses onder het zeil kwamen.

Onmiddelijk schoten velen toe om het zeil te verwijderen, en het bleek dat H. M. licht aan de lip gekwetst was en overigens beiden met den schrik vrij kwamen.

Alles ging verder geregeld voort.

Terstond na het bezoek aan het paleis togen de kinderen naar het feestterrein, alwaar onmiddelijk de vliegerwedstrijd een aanvang nam. Velerhande soorten vliegers, de een al grilliger dan de ander, waren hier aan het wedijveren. Onmiddellijk na afloop werden de prijzen op het feestterrein aan de gelukkige winners uitgereikt.

Om ruim elf uren werd een aanvang gemaakt met de harddraverij der paarden onder den man. Hierop volgde de hardrijderij voor hit-

ten, ingespannen voor dogcarts, groentenkarren, enz., waaraan in 't geheel door circa 20 personen werd deelgenomen. Eindelijk sloot dit gedeelte van het feest met een hardrijderij van hitten en pony's enz., bestuurd door dames.

Om 2 uur reed H. M. de koningin met de prinses door het alom met vlaggen getooide dorp en naar het feestterrein, met geestdrift door de duizenden vreemden en dorpelingen begroet.

Tegen drie uren werd de ballon opgelaten, met zich voerende een paar Fransche luchtschippers. Op uitdrukkelijk verlangen van Z. M. den koning mocht echter geen hunner met het valscherm neerdalen, maar wel een gedeelte van den ballast of een ledepop op die wijze neerlaten.

In de tooneelzaal van het paleis werd later nog voor het prinsesje en eenige genoodigde kinderen een voorstelling van Holden's Marionetten-theater gegeven.

— Te 's-Hertogenbosch werd de jaardag van het koningskind op de gebruikelijke wijze gevierd.

Behalve van de openbare gebouwen werd ook van veel bijzondere woningen gevlagd. De aangekondigde wapenschouwing van garnizoen en schutterij, waarbij ook de oud-strijders van 1830 tegenwoordig waren, werd bijgewoond door een talrijke menigte.

Het carillonspel deed zich afwisselend op de St. Janskerk en het Stadhuis hooren en 's avonds werd er op de Markt muziek gegeven in de verlichte tent, terwijl aan het gemeentehuis een gas-illuminatie werd ontstoken.

— Te Amsterdam werd de prinsessedag reeds den avond te voren feestelijk ingewijd met een taptoe en een vuurwerk in den Parktuin.

In het Volkspaleis vierden de leden van den R. K. Volksbond met hun kinderen feest. Men vermaakte er zich op allerlei wijze en in den tuin verkocht Jan Klaassen zijn oude, maar nooit verouderde grappen, zeer ten genoege van het kleine volkje.

Door het bestuur werd het volgende telegram naar het prinsesje verzonden.

"Ruim 2000 kinderen van leden van den R. K. Volksbond, ter blijde viering van uwen feestdag in het Paleis voor Volksvlijt bijeen, bieden Uwe K. H. hun oprechte wenschen."

Op den feestdag zelf trokken tegen half-negen, in een prettig geroezemoes van stemmen, onder een golvende beweging van vlaggen en vaandeltjes, nu en dan een vaderlandsch lied zingende vijf duizend kinderen, onder geleide hunner onderwijzers met muziek voorop en in het midden, naar het feestterrein achter het Rijksmuseum. Op het terrein aangekomen, schaarden de kinderen zich in een breeden kring rondom de estrade vóór den dirigent en werd door dezen het sein gegeven om het "feestlied" aan te heffen.

Het lied wekte zooveel instemming bij het publiek op tribune en middenterreinen, dat het, na het Wilhelmuslied, herhaald moest worden.

Daarna vingen de spelen aan en werd een telegram verzonden aan Z. M. den koning.

De parade des middags slaagde naar wensch. 's Avonds was er gondeltocht, vuurwerken, feestvoorstelling en electrisch licht in de Rapenburgerstraat.

— De Nederlandsche bladen melden het bericht van het overlijden van den Voorzitter der Eerste Kamer, Mr. W. A. A. J. baron Schimmelpenninck van der Oye. Jarenlang vertegenwoordigde hij Gelderland in de Eerste Kamer. Voorzitter dier kamer werd hij na het optreden van het kabinet-Mackay en leidde dientengevolge de vereenigde zitting der Staten-Generaal tijdens de behandeling der Voogdij-wet en de ziekte des Konings. Hij was een der vier door den Koning zelven benoemde leden van den raad van Voogdij.

BUITENLAND.

Italie. — Zal de Paus Rome verlaten, of zal hij zich nog langer de beleedigingen en verguizingen laten welgevallen, die hem Crispi's handlangers in en buiten de pers dagelijks aandoen?

Wij weten het niet. De oplossing dezer vraag is alleen aan God bekend, die Zijn Stedehouder, wat er ook gebeuren moge, steeds zal weten te beschermen. Een machtige troost voor de katholieken, die al de bitterheid gevoelen van het leed hun geestelijk Opperhoofd bereid.

Toch wordt, volgens een telegram uit Rome aan het *Journal des Débats*, 's Pausen vertrek thans als zeer waarschijnlijk beschouwd. Met het oog op een eventueel vertrek worden zelfs bijzonderheden meegedeeld en zou zich een groote commissie van kardinalen bezig houden met het treffen van de vereischte schikkingen.

Zoo zou bepaald zijn dat de Congregatiën, na 's Pausen verwijdering, zooveel mogelijk haar gewone werkzaamheden op het Vaticaan zullen voortzetten, en met dat doel van eene volledige volmacht voorzien worden, gelijk het geval was, toen Leo XIII het vorige jaar, tijdens het jubileum van zijn vijftigjarig priesterschap, dagelijks de groote receptiën hield. Ook zou aan kardinaal Parocchi, in zijne hoedanigheid als vicaris van den Paus te Rome, eene buitengewone volmacht verleend worden.

Wat de wijze van 's Pausen vertrek aangaat, er zou hem voorgesteld zijn, zooveel mogelijk het incognito tot aan Civita Vecchia, waarheen hij zich in een rijtuig zou kunnen begeven, in acht te nemen. Aldaar zou hij dan, vergezeld van zijn staatssecretaris en een klein aantal kardinalen en andere prelaten, zich inschepen naar Spanje.

Het *Journal des Débats* is een liberaal blad en daarom gaven wij onder alle voorbehoud genoemde mededeelingen.

Wat haar echter een glimp van waarschijnlijkheid geeft, is, dat volgens den *Manchester Courrier* de keizer van Oostenrijk en prins Von Bismarck tijdens het bezoek van eerstgenoemde te Berlijn ook de questie van een aanstaande Pauselijke residentie voor het geval van een oorlog hebben aangeroerd.

De Oostenrijksche regeering wil, dat Z. H. steeds een Italiaansch oorlogsschip tot zijn beschikking vindt, alsmede een extra-trein van Rome naar Civita Vecchia. Verder vordert Oostenrijk, dat Italië het Vaticaan en de Pauselijke gestichten gesloten en onaangeroerd late, evenals de andere woonhuizen, wier eigenaars afwezig zijn. Men vermoedt, dat indien Oostenrijk zijn eischen kracht bijzet, daardoor misschien Crispi met zijn aanhang meer geneigd zal wezen met den Paus over een verzoening te onderhandelen.

Hoe verderfelijk intusschen Crispi 's politiek voor Italië werkt, blijkt met den dag. De ellende openbaart zich allerwegen en het radicalisme neemt er hand over hand toe.

Karakteristiek is, wat de correspondent van de *N. R. Ct.* — een vriend van het éene Italië gelijk men weet — schrijft over de tegenwoordige crisis op het Schier-eiland.

„Voor die crisis zijn er twee hoofdoorzaken; ten eerste de vermindering van den Italiaanschen handel, doordat de regeering van Italië het handelstractaat met Frankrijk heeft opgezegd, en ten tweede de daling van de kunstmatig opgedreven waarde van den grond te Rome, te Napels en in andere groote steden van het Schier-eiland, welke daling op haar beurt voor een goed deel ook het gevolg is van de eerste oorzaak. De Italianen betalen zeer duur de staatkunde van den minister Crispi, die hen feitelijk op water en brood zet."

Crispi's politiek, heette het steeds zou Italië groot maken en nu blijkt het, volgens getuigenis zijner eigen vrienden, dat hij het met al zijn staatsmanswijsheid niet verder heeft kunnen brengen dan het volk op water en brood zetten.

Inderdaad men moet het van zijn vrienden hebben!

— In de laatste weken heeft de Paus bijzonder veel last van het drukke spionneeren der politie, die door het gouvernement bij alle uitgangen en ook bij de oude Munt, waarnaast het onlangs door den H. Vader betrokken zomerverblijf in de Vaticaansche tuinen staat, geposteerd is om te waken en toe te zien of de Paus ook het Vaticaan verlaat en waarheen hij vertrekt. Overdag zijn thans die wachtposten eenigszins verminderd; doch des avonds is het St.-Pietersplein vol politieagenten in uniform en in burgerkleeding.

Een Romeinsch edelman, die een bezoek had gebracht aan kardinaal Rampolla en des avonds om 10 uur het Vaticaan verliet, bespeurde, toen hij de trappen, die naar de bronzen deur leiden, afging, dat twee gendarmes hem in het oog hielden en van 't hoofd tot de voeten opnamen toen hij hen passeerde. Iets verder op het plein zag hij twee stedelijke politieagenten, die hem eveneens bespiedden, daarna een paar stilverklikkers en vervolgens twee politiebeambten in civiël.

Toen hij het plein bijna over was, kreeg hij er erg in dat hij op de hielen gevolgd werd. Omziende bemerkte hij de twee politiebeambten, die in slecht Fransch een gesprek voerden en achter hen twee gendarmes. Hij was half op de Engelenburg, toen de twee beambten hem snel voorbij liepen, iets verder wandelden, omkeerden en hem in 't Fransch vroegen hoe laat het was. Inmiddels keken zij hem eens goed aan bij het licht der lantaarns, en lieten hem verder ongemoeid.

Hetzelfde is velen overkomen, die 's avonds het Vaticaan verlieten; vooral priesters hebben daar veel last van. Het is zelfs gebeurd, dat toen kardinaal Mertel uitreed, een der spionnen nabij het Vaticaan het portier opende, keek wie in de koets zat, een excuus maakte en de deur weer dicht sloeg.

O, de Paus is zoo vrij!

Engeland. — Het ziet er waarlijk nog allesbehalve gunstig uit met de werkstaking te Londen. Op het antwoord der dokbestuurders dat zij geen verdere concessiën zullen doen, richtten de leiders der werkstaking eene oproeping aan al de arbeiders van Londen, om den arbeid te staken, indien de dokbesturen de hun gestelde eischen niet inwilligden.

Dit manifest heeft echter een zeer ongunstigen indruk gemaakt zelfs onder degenen, die anders openlijk hun genegenheid voor de werkstakers aan den dag leggen. Ook de meeste bladen spreken in afkeurenden zin over het manifest.

De leiders der beweging hebben daarom volgens een later bericht dit oproerig manifest ingetrokken.

De daarop voortgezette onderhandelingen tusschen de eigenaars der lossingskaden en de directeuren der dokken zijn alsnog zonder resultaat gebleven ook omdat de Theemsreederijen en eigenaars van schepen weigeren tot de voorstellen mede te werken, door de vereenigde werkstakers en eigenaars van werven voorgeslagen, dewijl die voorstellen medebrengen verhooging van dokgelden, werfgelden en pakhuisgelden, welke de reeders en scheepseigenaars al hoog genoeg oordeelen. Ook de dokbestuurders blijven bij de reeds aangeboden voorwaarden.

Wat den toestand nog hachelijker dreigde te maken, was dat Londen's grootste gasmaatschappij, welke drie vierden der bevolking van gas voorziet, weldra, wegens kolengebrek, zou moeten ophouden met werken. Verschillende fabrieken dezer maatschappij, die dagelijks vijf duizend tonnen kolen verstoken, hadden slechts een kolenvooraad voor vijf dagen, zoodat een algemeene duisternis weldra zou moeten intreden.

Gelukkig hebben zich vrijwilligers opgedaan om de twintig duizend tonnen kolen, die voor de gasmaatschappij ongelost op de Theems lagen, onder bescherming der politie te lossen. Daarentegen hebben de werkstakers afgevaardigden gezonden naar de voornaamste mijndistricten om te trachten den kolenaanvoer naar Londen af te snijden.

Maar nog een ander gevaar bedreigt de Engelsche hoofdstad, doordien het personeel grootendeels het werk gestaakt heeft, dat de rioleering bedient, vooral bij de uiteinden der buizen, waar de uitstortende rioolvochten moeten ontsmet worden.

Wat evenwel de werkstakers een bescheidener toon zal doen aanslaan is de ongunstige toestand hunner kas, die zoo slecht voorzien moet zijn, dat het bestuur besloot vooreerst geen verdere uitdeeling onder hen te doen. Deze mededeeling veroorzaakte natuurlijk groote verbijstering onder de werkstakers, die niet weten hoe van den eenen dag in den anderen te komen.

Velen van hen vonden het daarom beter, nu toch reeds aan eenige hunner eischen is voldaan, maar weer aan het werk te gaan. Honger toch is een scherp zwaard en blufferige, oproerige manifesten zijn geen voedsel voor de maag.

Het comité had dagelijks niet minder noodig dan 2500 p. st. en hun vloeiden aanvankelijk nogal particuliere giften toe. Ten gevolge van het socialistisch manifest is die bron evenwel zoo goed als uitgedroogd.

Toch verdedigden de hoofden der beweging dat manifest op een gehouden monstermeeting, waar vijftig duizend werkstakers tegenwoordig waren en spoorden aan om niet toe te geven.

Zóó zijn de zoogenaamde volksvrienden; het volk liever laten doodhongeren dan het in de gelegenheid te stellen door arbeid zijn brood te verdienen.

Welk edel, menschlievend voorbeeld geeft daarentegen niet de 81-jarige kardinaal Manning, die met den onderburgemeester van Londen met directeuren der dokken onderhandeld om tot een schikking te geraken.

Inderdaad de kardinaal toont ook hier weer dat hij een waar volksvriend is en dat hij, ondanks zijn hoogen leeftijd, voor geen moeite of inspanning terugschrikt als hij het volk van dienst kan zijn.

— De zitting van het Engelsche Parlement voor dit jaar is met een koninklijke boodschap, voorgelezen door den lordkanselier, gesloten. Het voornaamste daarin door koningin Victoria gezegd, is het volgende:

"Op mijn raad heeft de koning der Belgen er in toegestemd, tegen den aanstaanden herfst een conferentie der Europeesche mogendheden te beleggen, welke den tegenwoordigen staat van den slavenhandel, zoo te land als ter zee, onderzoeken en beraadslagen zal over de maatregelen, die genomen moeten worden om de rampen te voorkomen of te verminderen, welke door dezen handel over het menschdom wordt uitgestort."

Over den internationalen toestand zegt de vorstin:

"Sinds het begin der parlementaire zitting heeft zich niets voorgedaan, dat mijn vast vertrouwen in de onafgebroken handhaving des vredes in Europa kan verzwakken."

Frankrijk. — De graaf van Parijs heeft een manifest gericht tot het Fransche volk, waarin hij zegt dat het er thans op aan komt, net gezag te ontrukken aan een partij, die het openbaar vermogen in de waagschaal gesteld en de dierbaarste vrijheden geschonden heeft. Vooral de conservatieven, die uiteraard voorstanders zijn van de monarchie, moeten het voorbeeld van eendracht geven.

De Republikeinsche partij heeft in 1884 constitutioneele wetten ingetrokken, maar door eendracht en werkzaamheid der behoudsgezinde partijen zal er weer een stelsel van bestuur aan het roer komen, dat den godsdienstvrede herstellen en aan de instellingen duurzaamheid bijzetten zal. Van de eerlijke republikeinen verwacht hij, dat zij niet zullen voortgaan een regeeringsvorm te verdedigen, die veroordeeld is geworden door zijn vruchten.

Volgens den Parijschen correspondent van de *Times* zou Boulanger nog vóór de verkiezingen naar Frankrijk terugkeeren; de *Daily News* bepaalt zich echter tot de mededeeling, dat de generaal zich zal tevreden stellen met een tochtje te

doen in de Middellandsche Zee. Als de verzoeking hem dan maar niet te sterk wordt, om eens even aan land te stappen.

Intusschen is in Frankrijk de verkiezingsperiode al begonnen en daarmee is de strijd om het bestaan der republiek geopend. De republiek zal negentien jaar bestaan hebben, terwijl het een feit is, dat sinds de groote omwenteling geen regeeringsvorm op langer leeftijd dan achttien jaar kan wijzen.

CORRESPONDENTIE.

C. R. te laat voor deze week.

NOTICIANAN DI CABEL.

Paris.—Set. 27. E comision pa revisá votonan a declará nulo i sin valor e biyechinan koe tabatin nomber di Boulanger riba nan, i p'esai Joffrin consehero municipal di Paris, koe despues di Boulanger a obtené mayoría di voto ta declará elihí.

Eleccion di Rochefort na Belville i di Dillon na Morbilan tambe ta declará nulo.

Lisboa.—Rei Luis di Portugal ta gravente maloe: su ruman, conde di Coinbre a moeri.

Rotterdam. — Trahadonan na docknan a poné trabao abao.

Berlin, — Emperador a recibi *Phelps* ministro nobo americano.

Noticianan di Africa ta bisa koe kapitein Wisman a destruí dos campamentoe di arabiernan i k'el a marchá riba Nipwapwa.

Londen. — Regente di Servia a pidi la reina Natalia di lagá su visita na Belgrado pará pa te despues.

Madrid.—E cuestion di Marueco ta calmá temporalmente. Nan ta spera resultado dje corsario.

Navarra. — Un bom a rebentá delanti paleis camina la Reina ta biba na San Sebastian, ma el no a causá ningun danjo.

Paris. Set. 29.—Grevy, ex-presidente di república, a manifestá na un entrovista k'e eleccionnan nobo ta doena un mayoría koe lo no permiti ningun cambio den gobierno. E di tambe koe fó 1870 ningun cámara tabatin un mayoría asina uni, i porfin el a bisa koe l'é a desea di tabatin asina un cámara tem k'é tabata president.

Edison ta condecorá coe gran cruz di Legion di honor.

Londen. — Mr. Chaplin ta elihi miembro di Cámara di Comunes pa distrito Lincolushire.

Rotterdam. — Ponementoe di trabao abao di trahadonan na docknan ta menaza di generalizá.

San Petersburgo.— Nan lo tuma medida extraordinaria pa ora Czar ta bolbé. 50.000 homber a recibí orden di toemá posesion di ferrocarril, si acaso Czar ta regresá directamente fó di Berlin.

Madrid.—Sultan di Marueco a respondé e ultimatum di Spanja: el a ofrecé di castiga toer e rebeldenan, di entregá e barcoe koe nan a cohé i di doena su donjo i su tripulacion danjo i perjuicio. Ta demoestrá koe *Theresa* no tabatin contrabanda di guerra abordo.

Paris.—Oct: 1. Pa intervencion di Conde di Paris, Heure a retirá su canddatura na favor dje candidato boulangista.

Boulanger a suplica su partidarionan di Boulogne di vota pa conservadornan.

Den un carta dirigí na electornan di Vosges, Ferry ta bisa koe enganjo, corrupcion i desorganizacion di republicanonan ta causa di su derrota. C di koe l'é ta alerta te koe e union contra gobierno ta destruí.

Rotterdam.—E ponedónan di trabao abo a resolvé di no, permiti socialistanan di ta miembro di nan directiva.

Belgrado.— Coe excepcion di empleadonan hinter pueblo a recibí reina Natalia coe entusiasmo.

Londen.— La reina Victoria a desisti dje proyecto di bai bisltá Dublin.

Heery Tous Isaac ta elihi pa Lord Maire di Londen.

Primado Católico di Irlanda a manifestá den un predicatie koe ya Italia a recibí castigo p'e mal tratonan k'é ta haci Papa sufri: é di koe miseria i ruina ta grandi i koe na Italia tin mayor emigracion koe na Irlanda.

San Petersburgo.— Den un carta Czar mes a dirihí na Emperador Wilhelm, é ta supligéle di lagá su recepcion na Postdam keda pa te despues pa matiboe koe Czarina ta Czarina ta basta maloe.

Tanger.—E barcoe Spanjó *Theresa* poné na libertad.

Paris. — Oct. 2 Tribunal di Comercio di Sena a decidí koe directornan dje antiguo *Comptoir d' Escompte* ta responsable delanti djé directornan nobo pa suma di dies cinco miljon di franc. Miembronan dje antiguo *Compton* koe no tabata miembro dje sociedad di metalnan ta declará responsable di miljon i mei di franc.

ROma. — Na Nápoles a socedé un desgracia coe ferrocarril k'a causá 50 morto.

Atenas. — Dia domingoe tabatin un reunion grandi pa pidi rei protehé cristiannan di Creta.

Belgrado. — Reina Natalia a visitá su jioe homber i coe excepción di ministronanan di Turquia i di Alemania toer e otronan estranhero a recibiélo Reina Natalia a manifestá k'é tin intencion di no mescléle den política.

New-York. — *Kearsage* ta salawé pa Haiti i abordo ta bai Doui glas, ministro nobo americano.

Paris.—Gobierno lo lagá persegui e courant *L' Intransigeant*, pa motiboe k'el a acusá gabinete di a empleá fondonan secretoe di departamentoe di guerra pa sigurá votonan na e última eleccionnan.

General Faidherbe, gran Canciller di Legión di honor, a moeri; nan a derele den Hotel di Inválidonan.

Boulanger ta halá su curpa fó di Rochefort i l'é bai biba na Jersey p'é tin menos gastoe. Rochefort lo bai pasá invierno na Egipto, sperando amnestía.

Tirard a inagurá e beurs (longa) nobo na Paris.

Berlin.— Na Stuttgart tabatin un desgracia coe ferrocarril. Muchoe morto i hopi hende heridá.

Un artículo firmá "Un antiguo diplomático" ta causando grandi sensacion, pasobra e scirbidó ta bisá ayi den koe Waldersee lo no ta nunca sucesor di Bismarck como Canciller.

Viena. — Courant *Fremdenblatt* ta bisa koe crisis ta inevitable na Constantinopla i é ta doena pa sigur, koe Chakir Pacha lo ta nombrá Gran-Vizir.

La Reina Natalia ta nengá di aceptá toer condicion pa su residencia na Belgrado. Ta parce koe su permanencia ayí lo ta bien larga.

Roma.— Un grupo nobo parlamentario, componé di republicánonan liberal, dirihí pa Nicotera, antiguo Ministro di Interior lo combatí política di Crispi den próximo parlamento.

Na het ontvangen der H. H. Sacramenten overleed alhier in den Heer gisteren de Wel Edele Heer **A. Maane,** Hoofdonderwijzer der Katholieke Burgerschool, *Overzijde*, geboren te *Delft*, in den ouderdom van ruim 30 jaren.

Slechts drie jaren was het den waardigen en geliefden Overledene gegeven, zijne uitstekende talenten zoo op intellectueel als moreel gebied aan het welzijn der Katholieke jeugd te besteden.

Hij ruste in vrede.

Zijne nagedachtenis zal in zegening blijven.

B. TH. J. FREDERIKS,
Voorzitter der Commissie
voor Kath. Scholen.

Curaçao 3 October 1889.

BEKENDMAKING.

Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van den gewapenden dienst in de Nederlanden.

De alhier bestaande districts-commissie van het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van den gewapenden dienst in de Nederlanden heeft de verslagen van het verhandelde, in de jaren 1886, /87 en /88, op de algemeene vergadering van het Bestuur en Afgevaardigden van het fonds, voor zoover de ontvangene exemplaren strekken, alhier doen ronddeelen.

Uit die verslagen blijkt, dat het fonds bij uitgebreiden werkkring voortdurend veel goed doet en veel bijdraagt tot leniging der rampen, welke de onontbeerlijke krijgsdienst medebrengt; niet alleen door hulp en bijstand te verleenen aan verminkte en andere voor den dienst onbekwaam geworden militairen, die slechts een sober gagement genieten, maar ook door geldelijken onderstand te verschaffen aan weduwen en weezen van gesneuvelde militairen.

Het bestaan van het fonds is eene behoefte geworden voor de Nederlandsche natie, en de Commissie alhier vertrouwt, dat de ingezetenen van Curaçao ook dit jaar niet zullen nalaten naar vermogen bij te dragen tot ondersteuning van die nuttige nationale instelling.

Aanstaande week zal de Commissie aanvangen met het doen van eene collecte daarvoor.

Willemstad (Curaçao) 17 Sept. 1889.

De Commissie voornoemd,
Namens haar,
De Voorzitter,
FERGUSON.
De Secretaris,
H. R. GERLEIN.

AVISO.

Pa cooperacion di diferente mienbro di Union di Companjero di San Hosé, Herería i Carpintería "La Union," situá na scharlo dilanti habitacion di Sr. A. Marchena, ta na estado di drecha, foera i pinta sjers pa un prijs moderá. Sjers hinteramente nobo cu cusinchi harnás etc. por worde entregá den masjá poko tem.

Curaçao 23 Augustus 1889.

TE KOOP
BIJ
I. S. Scheidelaar.

Vaatjes loodwit in olie, droog loodwit, zinkwit, geeloker, Koningsrood, menie, Spaansch- Friesch- en chromaatgroen en andere verfwaren, draadnagels van alle afmetingen, tafelmessen, eetlepels en vorken, koperen en ijzeren gewichten-maten voor natte en drooge waren-Cooijmanslikeuren en elixir, goedkoope Holl. sigaren, zwarte thee-Holl. speelkaarten, verschillende soorten reukzeep, haarolie, Eau de Cologne, likeurstellen, speelgoed voor meisjes en jongens, Zweedsche lucifers, lampenglazen, pitten voor lampen en kooktoestellen, albums, eene groote sorteering gekleurde en witte kunstbloemen (flores artificiales), gekleurde linten, schoolschriften, schrijfpapier en enveloppen-zwarte en gekleurde bottines, zwar, te cortebajos, gekleurde en witte abrigos, flanels, dameskousen, mannensokken, bogotana, Victoria Lawn, Crea de hilo, etc. en verschillende artikelen, geschikt voor cadeaux.

ATTENTIE!

De ondergeteekende biedt de onderstaande materialen tegen veel verminderden prijs à *contant* te koop aan:

Eene groote partij ijzer, bestaande uit rond, vierkant, hoek, T, halfrond en plaatijzer van verschillende afmetingen, smée- en veerenstaal, rood koperen staven en platen voor alambieken en aloëketels, ijzer- en koperdraad, bankschroeven, smeltkroezen, mokers, heggen, pieken, vijlen, vellen blik, Douglaspompen, pompkranen, compositiebuizen voor regenbakken en putten, bascules, maten en gewichten, bancatin, 1 ijzeren bak met slijpsteen, ijzeren trêe en arm — benevens andere ijzerwaren — alsook twee nieuwe alambieken, elk inhoudende ± 120 gallons met cabezote en slang.

H. SCHEIDELAAR.

RIJTUIGMAKERIJ.

Door samenwerking van verschillende leden der St.-Joseph-Gezellen-Vereeniging is de Smederij en Timmermanswinkel „La Union" Scharloo tegenover het woonhuis van den Heer A. Marchena in staat voor billijken prijs rijtuigen te herstellen, te overtrekken en te schilderen. Ook zijn zij in de gelegenheid binnen korten tijd geheel nieuwe rijtuigen te leveren met tuig, kussens, enz.

Curaçao 24 Augustus 1889.

ACEITE PARA ALUMBRADO

LUZ DIAMANTE,

De La Fabrica

LONGMAN & MARTINEZ,

NEW YORK

LIBRE DE EXPLOSION, HUMO Y MAL OLOR.

170 Grados de Farenheit.

Este aceite está fabricado por una redestilacion especial, exclusivamente para el uso doméstico y muy particularmente donde hay niños. Es cristalino como el agua destilada. Su luz es clara, brillante y sin olor.

ES TAN COMPLETAMENTE SEGURO

que si la lámpara se quiebra por casualidad, la llama quedará extinguida en el acto. Está envasado en la misma forma que el kerosene corriente teniendo las latas un sifon de Patente que permite llenar las lámparas con la misma lata, sin derrames de ninguna especie. Las mismas lámparas en uso en la actualidad sirven para la Luz Diamante, limpiándolas y poniendo mechas nuevas que no esten saturadas con otra clase de kerosene.

Tambien envasamos la Luz Diamante en latas de 1 y 2 galones espresamente para el uso de familias.

COLEGIO "STO. TOMAS"

PARA ALUMNOS INTERNOS.

BAJO LA PROTECCIÓN DEL ILMO.

OBISPO VICARIO APOSTOLICO DE

CURAZAO.

En este Colegio situado en un punto verdaderamente higienico se reciben alumnos de todas partes para ser instruidos, con asiduidad y tratados con cuidado paternal.

Por mas informes dirijanse los interesados á la *Dirección del Colegio "Santo Tomás," San Fuego, Curazao, Antilla Holandesa.*

Imprenta de la Librería de A. BETHENCOURT E HIJOS. Curaçao